

**Posudek bakalářské práce
Italský „parlamentní román“ přelomu 19. a 20. století,
kterou předložila bc. Karolína Pekařová
na oboru Italianistika ÚRS FFUK,
Praha, srpen 2018**

Karolína Pekařová si zvolila opravdu zajímavé téma, které jí umožňovalo nahlédnout italskou prózu *fin de siècle* z méně běžného úhlu: prizmatem bouřlivého politického života postunitární Itálie. Bohužel musím hned úvodem konstatovat, že realizace zůstala někde v půli cesty a název slibuje víc, než práce ve výsledku nabízí.

Autorka přitom k vypracování přistoupila zodpovědně, zvolila vhodné autory (Fogazzaro, De Roberto, Pirandello, D'Annunzio) a romány (*Daniele Cortis, I Vicerè, L'Imperio, I vecchi e i giovani, Le vergini delle rocce*), měla tedy k dispozici korpus primárních textů, ze kterého šlo vytěžit mnoho. Poctivě texty přečetla, ale její analýzy zůstávají dost povrchní a bohužel se jí nedaří, ani v závěru práce, z nich vydestilovat prvky, které by čtenáři poskytly ostřejší rysy „podžánru“ parlamentního románu. K ruce měla kvalitní sekundární literaturu (Madrigani, Spinazzola), ale nevezala si z ní to podstatné.

Proti struktuře práce nelze nic namítat, ale problematické jsou její proporce. Historický úvod je zpracován pečlivě, ale je přehnaně dlouhý a detailní, a především se pak nepropojuje s analýzami ve třetí části práce. Druhá část práce je čistě informativní a představuje jednotlivé autory a obsahy rozebíraných děl.

Třetí část práce, klíčová, naznačuje, že autorka si je vědoma toho, že by měla nabídnout odpověď na otázky: Co je to parlamentní román? Lze o něm hovořit jako o žánru? Cituje sice hned v úvodu práce Madrignaniho názor, že to nikdy samostatný žánr nebyl, jelikož se nikdy nedokázal prosadit jako „forma“, ale v poznámce pod čarou pak citát překládá velmi nepřesně, takže není jisté, zda mu dobře porozuměla. Společné a odlišné prvky parlamentního románu pak hledá v postavě politika, v prostředí Říma (sídla parlamentu) a v reflektování

změn v postunitární Itálii s důrazem na vztah politiky a církve (Pius IX. v roce 1874 bulou *Non expedit* zakázal italským katolíkům účast ve volbách a na politickém životě země). I kdyby zůstala jen u tohoto schématu: komparace jednotlivých protagonistů a obrazů Říma mohla být provedena přesvědčivěji. Je zavádějící vystrkovat Pirandella a De Roberta na platformu verismu (kam po mém soudu ani jeden nepatří, rozhodně ne v souvislosti s díly, která jsou v práci rozebírána). Ona „veristická rovina“ (s. 52), v níž se podle autorky tito autoři pohybují, přece není dána tím, že hovoří z pohledu Jižanů. Verismus je metoda a tou oni nepracují, neboť jejich díla rozhodně neusilují o „objektivní“ a „vědecké“ zobrazení skutečnosti. Pirandellovi *Staří a mladí* jsou dokonalou ukázkou jeho humoristické poetiky, a já mezi humoristy řadím i De Roberta. (Pirandello o něm mnoho neřekl ani nenapsal, nejspíš proto, že mu dluží víc, než byl ochotný (si) přiznat.) Ale důležité je, že tu stojí dva autoři humoristé či antiidealisté proti dvěma idealistům (jejichž ideály však nejsou totožné, proto nechápu zdůrazňování nadčlověčích rysů Fogazzarova Daniela Cortise (např. s. 50: „S pomocí Daniela, *superuoma* (?), nachází zpět ztracenou sílu...)). V čem vidí autorka podobnost mezi D'Annunziovým nadčlověkem (který se navíc podle mě nezrodil v románu *Il Piacere*, jak se píše v práci na s. 26, neboť Andrea Sperelli je spíš *dandy* než *superuomo*) a hrdiny Fogazzarovými by mohla komisi vysvětlit během obhajoby. Zásadní otázkou je, co díla vypovídají o principu parlamentní demokracie, a pokud D'Annunziův hrdina nad ní ohrnuje nos, z děl Pirandella a De Roberta vyplývá, že v ni jejich (anti)hrdinové nevěří, případně jsou z ní zklamáni. Také nesouhlasím s tím, že D'Annunzio „žádá, aby si mohla urozená vrstva zachovat svou tvář“ (s. 52). A k čemu by pak byl projekt nadčlověka, kdyby stačilo zakonzervovat starý pořádek.

Práci bohužel nepomáhá ani formální stránka. Stylisticky autorka kolísá od pěkných formulací přes kostrbatou syntax až k větám na hranici srozumitelnosti (často zapříčiněné i závažnými chybami v interpunkci). Viz např. odstavec „Daniele se mezitím připravuje...“ na

s. 23, z něhož vyplývá, že považoval za mrtvou milostnou aféru, a ne matku; na s. 25 je zase Mauro zabit nikoli vojáky, ale s medailemi, které mu vojáci připnuli na prsa; či záhadná formulace na s. 49: „je... tečkou za pádem katolické víry, podobně ironickým jako smrt samotného mnicha – v posteli své milenky (či je ta milenka?). Nerozumím ani poslední větu práce: „Skrze něj [parlamentní román] dochází ke střetu mezi literaturou a politikou (s. 53): Co je míněno tím střetem a jak se ten střet projevil?

Kromě chyb v interpunkci vadí při čtení také chyby v používání zvrtného zájmena svůj (viz výše nebo namátkou s. 28: svoje nadání DE Roberto rozvíjí ve svém, nikoli **jeho** díle).

Chyby jsou bohužel i v překladech citátů a překlepů je v práci také dost. To vše její čtení ztěžuje.

Jen faktická připomínka: Tereza hrdinka románu *L' Illusione* není tatáž postava jako stará kněžna Tereza, která umírá na začátku *Mistokráľů*, nýbrž její vnučka).

Závěrem: Jak vyplývá z mého posudku, práci považuju za slibně navrženou, ale nedotaženou.

Vzhledem k tomu, že autorka přesto odvedla kus poctivé práce s texty primární i sekundární literatury, k obhajobě ji doporučuju. Vzhledem k výtkám koncepčním i k nevalné formální úrovni textu ji bohužel předběžně hodnotím pouze známkou dobře.

V Praze dne 28/8/2018

PhDr. Alice Flemrová, Ph.D.
Vedoucí práce